

Werken op hoogte in de werkplaats en spuitplaats

Inhoudsopgave

- Maatregelen
- Toelichting op de maatregelen
- Checklist

Goedgekeurd door Sociale Partners

Geactualiseerd: november 2025

Sommige klussen moet je op hoogte uitvoeren. Daarvoor kan je verschillende middelen gebruiken: een vliegtuigtrap, een rolsteiger, schaarhoogwerker of een ladder/trap. Een ladder/trap is van deze middelen de minst veilige (en dus de laatste) keuze.

Bordes- of platformtrap (vliegtuigtrap)

Schaarhoogwerker en armlift

Maatregelen

- ➔ Gebruik het [Beslisschema werken op hoogte](#) om het meest geschikte arbeidsmiddel te kiezen voor werken op hoogte.
- ➔ Zorg dat de rolsteiger, schaarhoogwerker, ladder of trap in goede staat zijn en gekeurd is.

- Medewerkers zijn aantoonbaar geïnstrueerd en weten hoe ze de rolsteiger/schaarhoogwerker/armlift/ladder/trap/ veilig moeten opstellen en controleren op deugdelijkheid.
- Er is toezicht.

Toelichting op de maatregelen

1. Meest geschikte middel en werkwijze kiezen

- Plaats op vaste werkplekken en op plekken waar medewerkers regelmatig moeten zijn vaste trappen, hekwerken en leuning (zoals op bordessen of hooggelegen opslagplaatsen).
- Onderzoek of er alternatieven zijn waardoor er niet op hoogte gewerkt hoeft te worden. Kies bijvoorbeeld bij aanschaf van een nieuwe machine voor een GPS ontvanger die door het dakluik van de machine wordt ingebouwd. Hierdoor is het niet meer nodig om op de machine te klimmen om de GPS ontvanger te verwijderen.
- Een ladder of trap is niet bedoeld als werkplek. Het gebruik ervan is alleen toegestaan voor **kortdurende** werkzaamheden én als vliegtuig-/bordestrap, steiger, rolsteiger en hoogwerker niet mogelijk zijn.
- Ontwikkel samen met de medewerkers een veilige werkwijze voor regelmatig voorkomende werkzaamheden waarbij een ladder/trap de enige optie is om te gebruiken.

2. Zorg dat de rolsteiger, schaarhoogwerker, ladder of trap in goede staat zijn en gekeurd is.

- Houd de keuring en onderhoud bij in een onderhoudsboek of digitaal onderhoudssysteem. Sla daar ook de keuringsrapporten op.

Rolsteigers

- Onderhoud het steigermateriaal volgens de gebruikshandleiding en meldingen van medewerkers. Materiaal mag geen slijtage, vervorming of scheurvorming vertonen. Verbindingen en borgingen moeten goed functioneren. Controleer of de opbouwframes zijn voorzien van relevante opschriften (fabrikant, typeaanduiding, steigerklasse, opbouwhoogte en noodzaak voor stabilisatoren).
- Keur de rolsteiger en/of het opgeslagen materiaal jaarlijks en na een incident (zoals aanrijding of omvallen) volgens NEN-EN 1004. Hiervoor kan je het [Keuringsformulier rolsteigers](#) gebruiken. De persoon die keurt mag in dienst zijn van het eigen bedrijf als hij/zij daarvoor over aantoonbare deskundigheid beschikt.

Hoogwerker: schaarhoogwerker en armlift

- Laat de schaarhoogwerker of armlift jaarlijks keuren en van een keuringssticker voorzien.

Vliegtuigtrap/ bordestrap

- De bordestrap moet voldoen aan de NEN 2484 en Warenwetbesluit Draagbaar Klimmaterieel.

Ladders en trappen

- Een ladder/trap moet voldoen aan NEN 2484 of EN 131.
- Onderhoud de ladder/trap volgens de gebruikshandleiding en naar aanleiding van meldingen van medewerkers.
- De ladder/trap moet jaarlijks (en na ieder incident) worden geïnspecteerd op slijtage, vervorming, scheurvorming en het juist functioneren van de verbindingen. Hiervoor kan je het [Keuringsformulier ladders/trappen](#) gebruiken.

- Laat de keuring uitvoeren volgens NEN 2484. De persoon die keurt mag in dienst zijn van het eigen bedrijf als hij/zij daarvoor over aantoonbare deskundigheid beschikt.

3. Verzorgen van instructie

- Zorg dat voor gebruikers duidelijk is of de ladder/trap/rolsteiger/hogwerker en vliegtuig- bordestrap al dan niet goedgekeurd is, bijvoorbeeld door een keuringssticker of markering 'niet gebruiken'.
- Zorg dat de kennis en ervaring van de medewerkers is afgestemd op de gevaren van het werken op hoogte (zoals valgevaar, ondeugdelijke ladders/trappen/rolsteiger en het laten vallen van voorwerpen), de werkzaamheden en de omgeving van de werkplek. Verzorg een voorlichting. Gebruik hiervoor de [toolbox Veilig werken ladder/trap](#).
- Zorg dat de directe omgeving vrij is van verkeer of gebruik afzettingen.
- Zie erop toe dat medewerkers de LMRA uitvoeren. Pak eventuele meldingen die daaruit voortkomen op.
- Bekijk ook de arbocatalogustekst: [Voorlichting en instructie](#)

Specifiek voor werken met de hoogwerker

- Zorg voor een adequate opleiding veilig werken met de schaarhoogwerker of armlift. De bediener moet het bedieningskwalificatieschema en de informatie uit de gebruikershandleiding kunnen toepassen. De gebruikershandleiding van de betreffende hoogwerker moet zijn begrepen en worden toegepast.
- Voor aanvang van de werkzaamheden moet nagegaan worden of alle functies van de hoogwerker goed werken. Ook moeten controles uitgevoerd worden om te voorkomen dat de hoogwerker tijdens de werkzaamheden stil valt (bijvoorbeeld olie, vloeistoffen, voeding).
- Laat medewerkers aangelijnd (positioneringslijn) werken in de werkbak van de hoogwerker. In de armlift is dit verplicht en de schaarhoogwerker aanbevolen. In alle gevallen moet de persoon binnen de leuning in de bak blijven. Hiervoor is er maar één oplossing: een korte lijn (zonder demper!) om te voorkomen dat de persoon over de leuning kan komen (bescherming tegen vallen).

Specifiek voor werken met de (bordes)trap

- Het bordes van de bordestrap (vliegtuigtrap) moet groot genoeg zijn om veilig met beide voeten erop te kunnen staan.
- Het bordes van de bordestrap (vliegtuigtrap) mag niet hoger zijn dan 5 meter (volgens NEN 2484, tenzij speciaal ontworpen voor ander gebruik).
- De treden van de bordestrap (vliegtuigtrap) moeten een antislipprofiel hebben.
- Gebruik de bordestrap (vliegtuigtrap) niet op een gladde ondergrond zonder maatregelen.
- Ladders/trappen worden na gebruik opgeslagen. Let er daarbij op dat ze beschermd zijn tegen weersinvloeden en beschadigingen. Zorg dat ladders/trappen niet door onbevoegden gebruikt kunnen worden.

4. Toezicht houden

- Zorg ervoor dat er toezicht is op het naleven van de afspraken over het gebruik van ladders/trappen/rolsteigers en hoogwerker.
- Zorg dat er andere mensen in de buurt zijn, als er op hoogte wordt gewerkt. Zo kan er meteen hulp worden verleend als het toch mis gaat. Instrueer medewerkers hoe zij moeten handelen als iemand is gevallen.

Checklist

Algemeen

- Hou ermee rekening dat bijvoorbeeld heftrucks en ander verkeer de ladder/trap/rolsteiger/hoogwerker/armlift kunnen raken. Zet daarom de plek waar je werkt af. De afzetting kan ook voorkomen dat mensen geraakt kunnen worden door voorwerpen die naar beneden vallen.
- Ga na of je maatregelen moet nemen tegen openslaande deuren/ramen, kuilen in de vloer of rondslingerende voorwerpen om ongevallen te voorkomen.
- Zorg bij gebruik van een ladder of trap dat de ondergrond vlak is en dat de bovenkant stabiel kan worden geplaatst. Zet eventueel de ladder bovenaan vast.
- Voer altijd de LMRA uit voordat je met een ladder/trap/rolsteiger/vliegtuigtrap/hoogwerker gaat gebruiken.

Rolsteigers

- Controleer het steiger materiaal voordat je de rolsteiger gebruikt op indeukingen, breuken, scheurvorming en compleetheid.
- Controleer een rolsteiger die je hebt gebouwd met de [Checklist rolsteigers](#).
- Voorkom ongewild verrijden van de rolsteiger door de wielen van een rem of vastzetinrichting te voorzien.
- Borg de zwenkwielen tegen verdraaien, tenzij het wiel zich in geremde stand centrisc h onder de staander bevindt.
- Gebruik basisverbreeders of stabilisatoren wanneer de opbouw instructie in de handleiding aangeeft dat dit noodzakelijk is.
- Beklim de rolsteiger via de binnenzijde van het opbouw frame alleen als de sportafstand tussen de 0,23 m en 0,30 m ligt, de afmeting/vorm van de sporten een goede grip voor de handen (diameter tussen 20 en 51 mm) mogelijk maakt en de sporten antislip zijn uitgevoerd.
- Werk alleen op een rolsteiger als de werkvloeren rondom zijn voorzien van een randbeveiliging.

Hoogwerker

- Werk alleen met de hoogwerker als je daar voor bent opgeleid en geïnstrueerd.
- Controleer of de hoogwerker gekeurd is (keuringssticker).
- Stap niet op hoogte uit- en in.
- Werk aangelijnd (positioneringslijn).

- Gebruik geen opstapjes in de werkbak.

Vliegtuig- bordestrap

- Controleer of de vliegtuig- bordestrap gekeurd is (keuringssticker).
- Zorg dat de vliegtuigtrap zo wordt geplaatst dat deze niet kan worden aangereden.

Ladders

- Uitgangspunt is het gebruik van een veiliger arbeidsmiddel dan een ladder.
- Alleen als er veiligheidstechnische beperkingen aanwezig zijn mag de ladder gebruikt worden. Dit is bijvoorbeeld het geval als het risico bij het opbouwen van de steiger niet opweegt tegen het kortstondig gebruik van de ladder.
- De sta-tijd per persoon per dag mag niet meer dan 1 uur zijn.
- De stahoogte blijft onder de vijf meter.
- De krachtsuitoefening moet minder dan 50N zijn.
- De reikwijdte moet minder dan 1 armlengte zijn.
- Stel een ladder goed op in een hoek van 75 graden en zet de ladder vast om wegglijden te voorkomen.
- Controleer een ladder/trap voordat je die gebruikt op keuringssticker (met datum), indeukingen, breuken, scheurvorming en compleetheid, zoals ladderschoenen en spreidstand beveiliging.

Trappen

- Uitgangspunt is het gebruik van een veiliger arbeidsmiddel dan een trap.
- Alleen als er veiligheidstechnische beperkingen aanwezig zijn mag de trap gebruikt worden. Dit is bijvoorbeeld het geval als het risico bij het opbouwen van de steiger niet opweegt tegen het kortstondig gebruik van de trap.
- De sta-tijd per persoon per dag mag niet meer dan 2 uur zijn.
- De stahoogte blijft onder de twee en een halve meter.
- De krachtsuitoefening moet minder dan 50N zijn.
- De reikwijdte moet minder dan 1 armlengte zijn.

Meer informatie

- [Beslisschema Werken op hoogte](#)
- [Keuringsformulier Ladders en trappen](#)
- [Keuringsformulier Rolsteigers](#)
- [A-blad rolsteigers \(Vollandis\)](#)
- Arbocatalogustekst [Buiten werken met de hoogwerker](#)
- [Toolbox veilig werken met ladders en trappen](#)
- [Toolboxvideo Veilig werken op hoogte](#)
- Stigas | Infokaart voor medewerkers (pictogrammen én in meerdere talen): [Veilig werken met ladders](#)

[Download LMRA Veilig werken met ladders en trappen als PDF](#)

LMRA – Veilig werken met ladders en trappen

Doe de LMRA

• Ben jij veilig?

- Gebruik je alleen een ladder/trap als het werk niet met een rolsteiger of hoogwerker kan?
- Kan je je werk binnen je armlengte doen?

• Is je materiaal gekeurd en in orde?

• Staat de ladder/trap stabiel?

- Op een vlakke ondergrond?
- Vergrendeld en geborgd?
- Minimaal 1 meter uitstekend aan de bovenkant?

Alles in orde?

Veel werkplezier!

1x Nee? STOP

Los het probleem op.
Lukt dat niet?
Meld het je
leidinggevende.

 CUMELA

 FNV
Agrarisch Groen

 HZC

 CNV Vakmensen

 Colfond

Bekijk hier de
Arbocatalogus

Stigas
gezond, vitaal en veilig werkt